

Evaluering af ledsageordningen til blinde og svagsynede over 67 år

- tilfredshed, effekter og fremtidig forankring

Dansk Blindesamfund
Landsforening af blinde og svagsynede i Danmark

Decide
Sunde beslutninger

Evalueringen er udarbejdet for Dansk Blindesamfund
af chefkonsulent, partner Lars Skytte Petersen

Forsidefoto: Fotograf Henrik Frydkjær, stilet til rådighed af Dansk Blindesamfund

August 2025

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Indledning	3
2.1	Formål med evaluering	3
2.2	Baggrund om ledsageordningen	4
2.3	Beskrivelse af målgruppen for ledsageordningen	7
2.	Vurdering af ledsageordningen	11
2.1	Tilfredshed med ledsageordningen	11
2.2	Effekter af ledsageordningen	15
2.3	Organisering og forankring	19
3.	Konklusion og anbefalinger	21
3.1	Konklusion	21
3.2	Anbefalinger	22

Rapportens bilag:

Bilag 1: DOUS tilfredshedsmålinger

Bilag 2: Evaluators interviewguide

Bilag 3: Evalueringens metode

1. Indledning

Dette er evaluering af forsøgsordningen om ledsagelse for blinde og svagsynede, som er udarbejdet af konsulentfirmaet DECIDE for Dansk Blindesamfund.

Ledsageordningen er en landsdækkende forsøgsordning, der har kørt siden 2021. Ordningen giver mulighed for at tilbyde ledsagelse til en gruppe borgere over 67 år med et alvorligt synshandicap, der ikke er dækket af andre ledsageordninger. Dansk Blindesamfund har modtaget tilskuddet til at etablere og visitere borgere til ledsageordningen, mens den konkrete daglige drift og administration sker via leverandøren DUOS.¹

Efter aftale med Dansk Blindesamfund skal denne evaluering belyse tilfredshed, effekter og fremtidig forankring af forsøgsordningen om ledsagelse. Evalueringen skal være med til at danne grundlag for beslutninger om evt. videreførelse af ordningen.

2.1 Formål med evaluering

Formålet med evalueringen er:

"at vurdere hvordan ledsageordningen er blevet implementeret, og om den er kommet de ældre blinde og svagsynede til gavn."

Dette formål er nærmere udmøntet i fem hovedspørgsmål:

1. Hvordan opleves ledsageordningen af den primære målgruppe (de ældre) og andre interessenter (f.eks. pårørende og fagpersoner på synsområdet)?
2. Hvilke effekter som ordningen har haft for målgruppen og bredere set?
3. Hvordan har organiseringen af ledsageordningen fungeret?
4. Om der er gennemført en bred informationsindsats om ordningen?
5. Står indsatsens effekter mål med midlerne anvendt til ledsageordningen, og kan det tale for, at der sker en permanentgørelse af ordningen?

---

¹ DUOS er en virksomhedsgruppe, der bl.a. består af DUOS Personlig Assistance A/S, som beskæftiger sig med for ydelser indenfor ledsagelse, aflastning, særligt plejekrævende borgere, respiratorisk overvågning, socialpædagogisk støtte, SPS, mv.

2.2 Baggrund om ledsageordningen

I dette afsnit beskrives baggrunden for etablering af ledsageordningen og det nærmere indhold af ordningen. Desuden gives en kortfattet karakteristik af målgruppen via forskellige data og med udgangspunkt i DECIDEs interviewundersøgelse, hvor bl.a. otte ældre – som har benyttet ordningen – er blevet interviewet.

Bevilling, formål og indhold af ledsageordningen

I finansloven for 2019 blev der afsat 20 mio. kr. årligt i perioden 2019-2022 til en landsdækkende forsøgsordning om ledsagelse til ældre, som er fyldt 67 år og som er blinde eller har et alvorligt synshandicap. Målgruppen er mere præcist defineret som personer med en synsrest på 10 procent eller mindre, der ikke allerede er omfattet af ledsageordningen efter servicelovens § 97.

Den kommunale ledsageordning efter § 97 er alene tilgængelig for personer, der er visiteret, inden de fylder 67 år – herefter kan ordningen ikke søges. Forsøgsordningen om ledsagelse giver derfor en mulighed for ældre borgere, som ellers ville være afskåret fra ledsagelse. Før forsøgsordningen var der de facto en aldersdiskrimination i lovgivningen for den gruppe af ældre, som i dag er omfattet af forsøgsordningen. Den eneste årsag til, at de ikke kunne få ledsagelse bevilget fra kommunerne var, at deres alvorlige synshandicap var indtruffet efter at være fyldt 67 år.

Formålet med forsøgsordningen om ledsagelse er:

”at give de ældre med alvorligt synshandicap eller blindhed bedre mulighed for at deltage i samfundslivet og modvirke ensomhed og isolation.” (fra aftaletekst til finansloven)

Hovedelementerne i ledsageordningen var ved opstarten af ordningen i 2020/2021:

- Tilbud om ledsagelse op til 7 timer pr. måned
- Tilbuddet om ledsagelse skal være landsdækkende
- Tilbuddet omfatter ledsagelse til aktiviteter efter personens eget valg og de funktioner, der er direkte forbundet med ledsagelsen
- En mindre del af midlerne i ordningen kan anvendes til at dække en ledsagers transport- og/eller entré-udgifter
- Dansk Blindesamfund er bevillingsmodtager, men skal indgå samarbejde med en ekstern leverandør om ordningen
- Borgeren må ikke i forvejen være tildelt ledsagelse efter § 97 i serviceloven.

Forsøgsordningen om ledsagelse blev medio 2024 forlænget og tidsmæssigt udvidet, så de ældre kunne få ledsagelse op til 15 timer pr. måned mod tidligere 7 timers ledsagelse. Efter denne ændring er forsøgsordningen om ledsagelse blevet ligestillet – tidsmæssigt – med ledsageordningen efter § 97 i serviceloven.

Dansk Blindesamfund kan anvende op til 4 pct. af bevillingen til administration. Resten skal så vidt muligt gå til selve ledsagelsen.

Bevillingen til ledsageordningen på 80 mio. kr. er tidsmæssigt blevet forlænget fra den oprindelige bevillingsperiode (2019-2022). I 2020 blev desuden øremærket 10 mio. kr. af bevillingen til en særlig COVID-19-pulje, så den faktiske økonomiske ramme til ordningen har været 70 mio. kr. Af tabellen nedenfor ses de faktiske løbende årlige omkostninger til ledsageordningen.

Tabel 1 Oversigt over økonomien i ledsageordningen (2021-2025)

År	2021	2022	2023	2024*	2025**
Omkostning (mio. kr.)	3,8	9,5	12,2	20,3	19,8

*2024 dækker både over en periode med 7 og 15 timers ledsagelse pr. måned.

**I 2025 dækker perioden over 1. januar-31. juli 2025 (7 måneder), og i hele denne periode var der tilbud om 15 timers ledsagelse pr. måned.

Kilde: Data fra Dansk Blindesamfund

Det ses, at omkostningerne til ledsageordningen løbende er steget i takt med, at flere er rekrutteret til ordningen og efter udvidelsen fra 7 til 15 timers ledsagelse pr. måned.

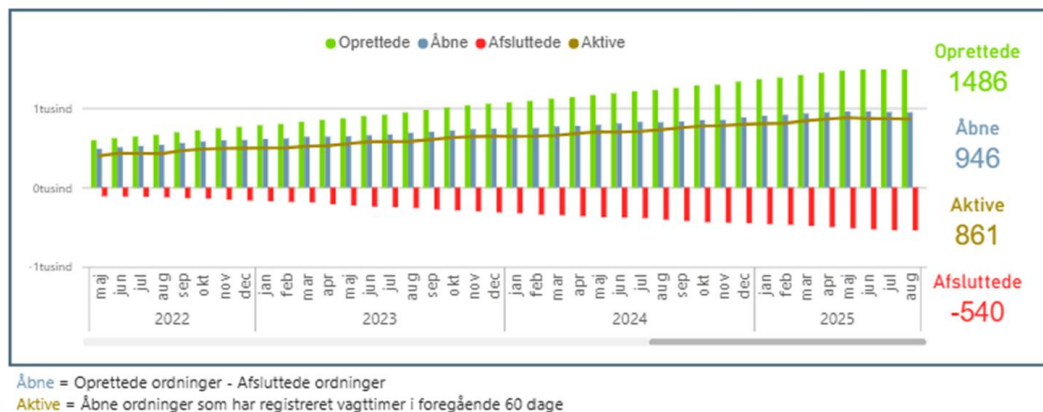
Dansk Blindesamfund vurderer, at den samlede årlige udgift til ledsageordningen vil løbe op i ca. 42-47 mio. kr. årligt (2026 og frem), hvis den fortsættes uændret med 15 timers ledsagelse pr. måned. Ved 42 mio. kr. vil den årlige udgift pr. borger være ca. 46.500 kr. Der er en del usikkerhed forbundet med dette skøn, fordi timeforbruget til ledsagelse kan svinge og optaget i ordningen kan være usikkert (det aktuelle gennemsnitlige forbrug af timer for de ældre brugere af ordningen er på ca. 12,5 timer pr. måned, og det adskiller sig dermed ikke fra visiterede under 67 år., som er på ledsageordningen efter servicelovens § 97).

Data om ledsageordningen fra DUOS

Fra ledsageordningens reelle opstart i 2021 har der været en løbende vækst i antallet af ældre omfattet af ordningen. Antallet af åbne borgere i ordningen er pr. august 2025 på 946 personer, mens 861 personer er aktive i ordningen.²

² "Åbne" er alle ældre, som er indskrevet i ordningen, mens "aktive" er dem, der aktuelt benytter ordningen. Forskellen mellem, åbne og aktive på 85 personer, er såkaldte "hvilede" personer, der af forskellige årsager (f.eks. sygdom) ikke aktuelt kan benytte ledsageordningen, men kan blive aktive igen på et senere tidspunkt.

Figur 1 Oprettede, åbne, afsluttede og aktive i ledsageordningen

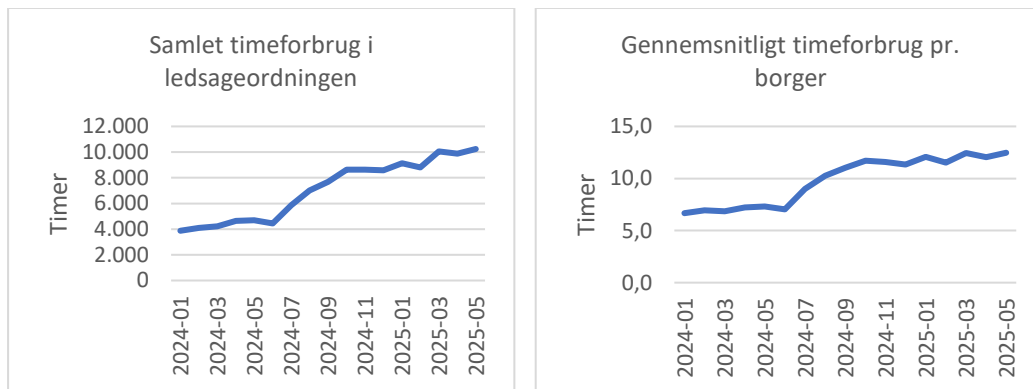

Kilde: Data stillet til rådighed af DUOS.

Som det ses af figuren, er 540 afsluttede, fordi de er døde eller af andre årsager som f.eks. alvorlig helbredsmæssig forværring. Det kan også være, fordi de ikke finder, at ordningen er noget for dem. Den mest almindelige årsag til afslutning er dog dødsfald, hvorefter følger alvorlig helbredsmæssig forværring.

Det samlede timeforbrug i ledsageordningen er steget løbende. Figureerne nedenfor viser væksten i det samlede timeforbrug, og det gennemsnitlige timeforbrug pr. borger fra starten af 2024 til maj 2025.

Figur 2 Samlet og gennemsnitligt timeforbrug i ledsageordningen

Kilde: Data stillet til rådighed af DUOS.

Det ses af ovennævnte figurer, at både det samlede og gennemsnitlige timeforbrug er steget fra 2024 og frem, og at en større stigning satte ind medio 2024, hvilket passer med at ledsageordningen blev udvidet til 15 timers ledsagelse pr. måned. De ældre borgere på ledsageordningen har altså forholdsvis hurtigt gjort brug muligheden for flere timer til ledsagelse, og det gennemsnitlige timeforbrug ligger i dag på ca. 12,5 timer pr. måned.

Data fra DOUS viser også, at der er en bred geografisk tilslutning til ordningen, så den opfylder hensigten om at være landsdækkende.

Aktuel status og justering af ordningen

Ledsageordningens succes med at rekruttere borgerne i målgruppen – og udvidelsen til

de 15 timer – har betydet, at der er fare for, at ledsageordningen må lukkes, fordi puljemidlerne er ved at løbe ud. På denne baggrund har Dansk Blindesamfund – efter aftale med DUOS – lavet en række justeringer af ledsageordningen, så de resterende økonomiske midler kan strækkes længere. Dansk Blindesamfund har truffet aftale med DUOS om følgende forringelser af ordningen pr. 1. august 2025:

- Der er maksimalt 7 timers ledsagelse pr. måned til rådighed
- Opsparing af timer vil ikke længere være muligt
- Eventuelle opsparede timer fra tidligere måneder vil ikke kunne bruges
- Det årlige aktivitetstilskud på 400 kr. vil ikke blive udbetalt
- Der kan ikke optages ikke flere ældre i ordningen.

Brugerne er blevet orienteret om forringelserne i løbet af juli 2025 og deres ledsagere har også fået information om ændringerne. Desuden er andre samarbejdspartnere blevet informeret om ændringerne. Ifølge Dansk Blindesamfund er hensigten med forringelserne at undgå en fuldstændig nedlukning af ordningen. Det vil dels have alvorlige konsekvenser for de mange ældre, der benytter ordningen, dels være problematisk i forhold til de ansatte ledsagere og generelt kunne skabe stor utryghed.

2.3 Beskrivelse af målgruppen for ledsageordningen

Blinde og mennesker med alvorligt synshandicap kan i dag få hjælp fra kommunale synscentraler og kommunikationscentre samt fra tilbud i regi af Dansk Blindesamfund. De kommunale tilbud retter sig mod forskellige aspekter ved synstab, men mange af tilbuddene har fokus på uddannelses- og erhvervsaktive borgere. Tilbuddene til gruppen af ældre er mest fokuseret på hjælpemidler og til dels træning af færdigheder (mobility), der kan hjælpe de ældre med at begå sig i hverdagen.

Flere undersøgelser har vist, at gruppen af ældre, som er blinde eller har alvorligt synshandicap, er en særlig sårbar og udsat gruppe. Af en undersøgelse af VIVE ses, at gruppen af ældre (+65 år) med synshandicap (sammenlignet med baggrundsbefolkningen af ældre) har:

- dårligere økonomi (bl.a. udgifter til befordring som følge af synshandicappet)
- i mindre grad kan være alene og uden besvær udføre hverdagsaktiviteter
- får mere hjemmehjælp
- i mindre grad vurderer deres helbred som "meget godt" eller "godt"
- i mindre grad overordnet set er tilfredse med livet
- har højere risiko for ensomhed, isolation og lavere livskvalitet.³

VIVEs undersøgelse viser også, at 33 % ofte eller af og til oplever at være alene (mod 18 % i baggrundsbefolkningen), og at 33 % føler sig "ofte" eller "af og til" isolerede (mod 7 % i baggrundsbefolkningen).⁴

³ "Ældre blinde og stærkt svagsynedes levevilkår", VIVE Det nationale forsknings- og analysecenter for velfærd, 2019.

⁴ Sammenlignet med gruppen af 65-81 årige i baggrundsbefolkningen.

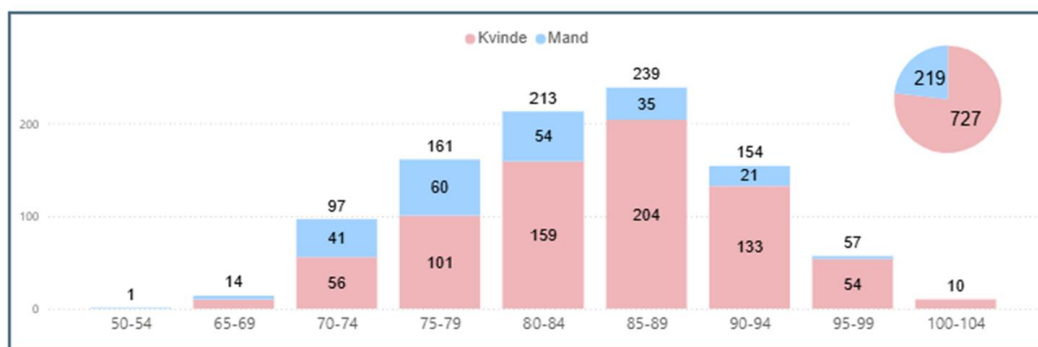
Størrelse, køn og alder på gruppen af ældre medborgere

Dansk Blindesamfund har ca. 6.500 medlemmer. Ny forskning viser, at antallet af blinde og stærkt svagsynede er på 12.500 personer i alle aldersgrupper. Majoriteten af disse personer vil være ældre, da der er en klar sammenhæng mellem alder og synshandicap.⁵ En del af gruppen af ældre med alvorligt synshandicap vil være omfattet af den eksisterende ledsageordning efter servicelovens § 97. Der vil desuden være en række borgere, som ikke ønsker – eller føler de har behov for – ledsagelse. Dansk Blindesamfund har på denne baggrund og forud for forsøgets igangsættelse skønnet, at den relevante målgruppe for forsøgsordningen er i størrelsesordenen 1.000 personer i Danmark.

Data fra DUOS viser, at mere end 75 % af brugerne af forsøgsordningen om ledsagelse er kvinder. En forklaring på denne skæve kønsfordeling kan være forskelle mellem kønnene, hvor kvinder typisk er "mere sociale" end mænd, og ledsageordningen kan derfor appellere mere til kvinderne⁶. Undersøgelser har også vist, at mænd er dårligere end kvinder til f.eks. at opsøge læge og gøre brug af sundhedsvæsenets tilbud.⁷

Aldersmæssigt er størstedelen af de ældre, der benytter ledsageordningen, mellem 70-94 år. Den ældste gruppe over 94 år, som benytter ledsageordningen, består stort set kun af kvinder. Udover den skæve kønsfordeling i ordningen spiller den generelt længere levetid for kvinder givet også ind på dette forhold. Figuren nedenfor viser fordelingen efter alder og køn i ledsageordningen.

Figur 3 De ældre i ledsageordningen fordelt efter aldersgruppe og køn

Anm.: Data fra august 2025, og bygger på "åbne" borgere i ledsageordningen.

Kilde: Data stillet til rådighed af DUOS.

Hvem er de ældre brugere af ledsageordningen?

I dette afsnit belyses det mere kvalitativt, hvem de ældre borgere, der benytter ledsageordningen, er. Generelt er det en gruppe mennesker, der er meget udfordret af deres synshandicap, som de har erhvervet sent i livet. På grund af deres alder har de næsten alle også andre funktionsnedsættelser og kroniske sygdomme, som de skal håndtere i

⁵ Jf. oplysninger fra Dansk Blindesamfunds hjemmeside, se <https://blind.dk/viden-om-synshandicap/fakta-om-synshandicap/>

⁶ Dette synspunkt har bl.a. Dansk Blindesamfunds konsulenter bekræftet i DECIDES interviewundersøgelse.

⁷ Jf. bl.a. Höhn A, Gampe J, Lindahl-Jacobsen R, et al: "Do men avoid seeking medical advice? A register-based analysis of gender-specific changes in primary healthcare use after first hospitalisation at ages 60+ in Denmark", J Epidemiol Community Health 2020;74:573-579.

deres hverdag. Ensomhed og isolation, som fører til lav livskvalitet og dårlig mental sundhed, er en stor risiko for gruppen, fordi synshandicappet – sammen med funktionsnedsættelser og kroniske sygdomme – ofte gør det vanskeligt at komme ud af hjemmet og pleje og vedligeholde sociale relationer. Risikoen for depression er givet også stor for gruppen, da undersøgelser viser, at synshandicap generelt er associeret med en øget forekomst af depression.⁸

Nedenfor gives en kort beskrivelse af fire af de otte personer, som evaluator har interviewet som led i evalueringen. Hensigten med beskrivelserne er at give et indblik i livs-omstændigheder og komme med konkrete eksempler på brug af ledsageordningen. Beskrivelserne bygger på de faktiske personer, men er anonymiserede.⁹

---

⁸ Freshcilia Oktaviyani: *“Prevalence of Depression in Patients with Visual Impairment in Cataract: A Systematic Literature Review”*, Sriwijaya Journal of Ophthalmology Vol 5 Issue 1 2022.

⁹ Navnene er ændret og beskrivelserne er anonymiseret.

Eleonora, 75 år

Eleonora er stærkt svagsynet med kun 5 % syn og er bundet til en kørestol. Hun lider af svær leddegigt og har vanskabte fingre, hvilket gør hende meget afhængig af hjælp. Hun bor alene, men får besøg af sine døtre. Ledsageordningen er afgørende for, at hun kan komme udenfor hjemmet to gange om ugen – til bl.a. indkøb, fodterapeut og socialt samvær. Hendes faste ledsager gennem flere år er blevet en fortrolig ven, som også ringer og besøger hende på sygehuset.

Bente, 94 år

Bente bor alene i et stort hus med have. Hun har fået lidt syn tilbage efter en kompliceret øjenoperation, men ser stadig kun med ét øje. Hun klarer sig godt hendes høje alder taget i betragtning og laver f.eks. selv mad, men har ingen familie tæt på. Ledsageren hjælper hende med praktiske opgaver som affaldskørsel, indkøb og ledsagelse til læge mv. Ordningen giver Bente frihed og mulighed for at blive boende i eget hjem – og hun udtrykker stor taknemmelighed over ordningen.

Frederik, 80 år

Frederik bor på plejehjem og er blind efter to blodpropper. Han klarer sig nogenlunde i sin bolig, men har svært ved alt udenfor værelset. Datteren hjælper med det praktiske, men han bruger ledsageordningen fuldt ud. Hans tidligere ledsager var en vigtig samtalepartner, som både støttede med indkøb og samtaler om politik og livet. Frederik ser ledsagelsen som en mulighed for at komme ud af den fysiske og mentale ensomhed, som hans liv på plejehjemmet kan være præget af.

Birthe, 88 år

Birthe er stærkt svagsynet, fysisk skrøbelig og har ikke børn. Hun har tidligere haft et langt arbejdsliv og kæmper nu med smerter og funktionsnedsættelser, bl.a. efter en mislykket operation i armen. Før hun fik ledsager, var hun socialt isoleret. I dag mødes hun fast med sin ledsager og deltager i sociale aktiviteter, udflugter og fællesspisning. Ledsageren er et vigtigt holdepunkt i hendes liv, og Birthe kalder hende en livslinje. For hende er ledsageordningen afgørende for at undgå ensomhed og opretholde en vis livskvalitet.

2. Vurdering af ledsageordningen

Ledsageordningen vurderes i det følgende med udgangspunkt i:

1. tilfredshed
2. effekter (primære og sekundære)
3. organisering/forankring.

Desuden belyses de fem overordnede evalueringsspørgsmål.

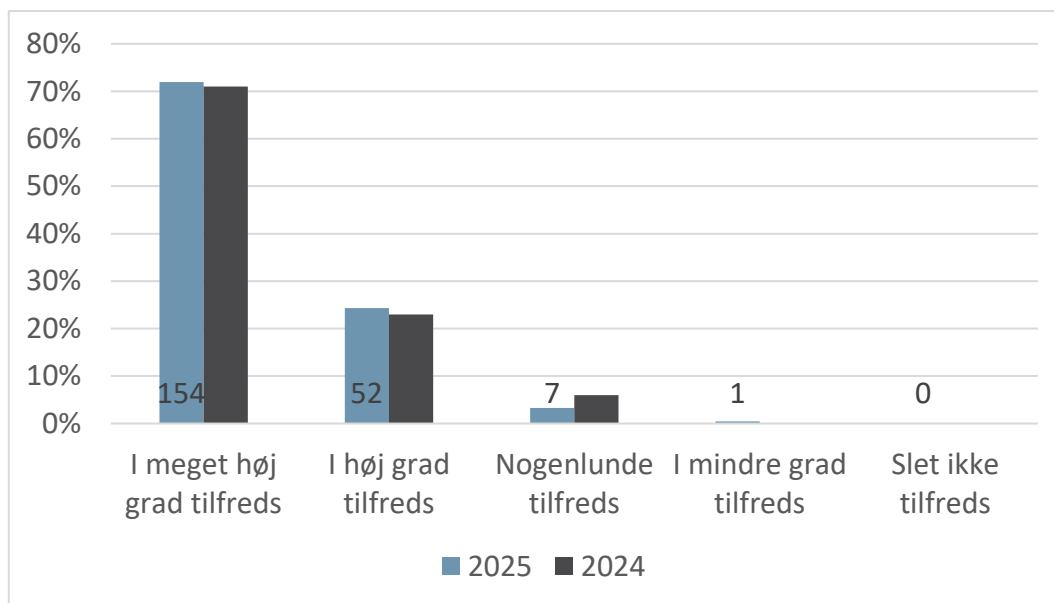
2.1 Tilfredshed med ledsageordningen

Vurderingen af tilfredsheden med ordningen bygger på to kvantitative målinger, som leverandøren DUOS har gennemført. Desuden har evaluator gennemført en interviewundersøgelse med otte ældre fra målgruppen, to pårørende, tre ledsagere samt en række relevante fagpersoner og interessenter, der har været involveret i drift mv. af ledsageordningen. I bilag 1 er DUOS afrapportering fra de to tilfredshedsmålinger vedlagt. Og der henvises til bilag 3 for en nærmere beskrivelse af evalueringens metode og datagrundlag.

Overordnet tilfredshed med ledsageordningen

DUOS to tilfredshedsmålinger blandt de ældre, som har modtaget ledsagelse, er gennemført i starten af 2024 i foråret 2025. Den første måling blev gennemført, mens tilbuddet om ledsagelse var på 7 timer pr. måned, mens den anden tilfredshedsmåling blev gennemført, da ordningen omfattede 15 timers ledsagelse. Af figuren nedenfor ses hovedresultatet om tilfredshed med ordningen fra de to målinger.

Figur 4 Overordnet tilfredshed med blandt de ældre med ordningen om ledsagelse

Anm.: Spørgsmål: "I hvilken grad er du tilfreds med din ledsageordning?"

Kilde: DUOS tilfredshedsmålinger, måling primo 2024 (N=218) og forår 2025 (N=214).

Det fremgår af figuren, at der er meget stor tilfredshed med ledsageordningen, da mere end 70 % i begge målinger svarer "i meget høj grad tilfreds", og mere end 20 % svarer "i høj grad tilfreds". Der er ikke stor forskel på tilfredsheden, når man sammenligner mellem 2024- og 2025-målingen, dog er tilfredsheden lidt højere ved den seneste måling, hvor timetallet er hævet til 15 timers ledsagelse.¹⁰

DECIDES interviewundersøgelse med de ældre og pårørende, der har erfaringer med brug af ledsageordningen, bekræfter også billedet af den høje tilfredshed. Brugerne af ordningen fortæller blandt andet, at ledsagelsen opleves som en uundværlig støtte i hverdagen. De fortæller, at de med ledsageordningen får løst en række praktiske opgaver som indkøb, lægebesøg og lignende. Mange bruger ordningen til besøg på café eller restaurant. Ordningen benyttes også til f.eks. kulturelle aktiviteter og i stor udstrækning til gåture. En enkelt person i DECIDES interviewundersøgelse benytter kun ledsagelsen til gåture, men det mest hyppige er, at ordningen anvendes til en bred vifte af forskellige former for aktiviteter.

Alle de interviewede i DECIDES undersøgelse siger, at ordningen giver tryghed og mod til at forlade hjemmet. Nogle af de ældre kan godt bevæge sig uden for deres matrikel uden ledsagelse, men mange er afhængige af ledsageren. For de ældre giver ledsagelsen en følelse af sikkerhed og tryghed, som kan handle om trafikken (f.eks. biler, cykler mv.), manglende motoriske evner, frykten for ulykker (kantsten, mv.). Foruden disse konkrete

¹⁰ Når forskellen ikke er større, kan det skyldes, at det store spring for de ældre har været selve etableringen af ledsageordningen. Dette bekræftes til dels af DECIDES interviewundersøgelse, hvor de ældre udtrykker stor taknemmelighed for, at der overhovedet er kommet en ledsageordning. Desuden er DUOS' 2. måling foretaget forholdsvis tæt på udvidelsen fra 7 til 15 timers ledsagelse, så det kan have været vanskeligt for de ældre at vurdere forskellen mellem de to ordninger. Endelig kan man pege en mulig "ceiling effect", dvs. at tilfredsheden allerede i 1. måling er så høj, at det er svært at forbedre den yderligere.

gevinster ved ledsageordningen fremhæver stort set alle de ældre ledsagernes engagement og den menneskelige kontakt som et stort plus. Det sociale element er centralt og kan vanskeligt adskilles fra den praktiske ledsagelse med at komme fra A til B.

Samlet giver de ældre udtryk for stor tilfredshed med ledsageordningen, jf. nedenstående citater:

"Jeg fik ganske enkelt et nyt liv, da jeg fik mulighed for ledsagelse. Så enkelt kan det siges. Naturligvis krydser jeg fingre for, at ordningen vil fortsætte efter prøvetiden." (ældre bruger, DUOS måling)

"Jeg er så glad for min ledsager, som hjælper mig med mange gøremål jeg ikke er i stand til." (ældre bruger, DUOS måling)

"Betyder meget at man ikke skal ulejlige andre for at få hjælp, eller at gå med til læge eller til arrangementer." (ældre bruger, DUOS måling)

"Jeg har virkelig været glad for, at jeg har en ledsager til at hjælpe mig. Ellers kom jeg aldrig nogensinde ud." (ældre bruger, DECIDE interview)

"For mig er ordningen med ledsagelse guld værd. Jeg er meget begejstret for muligheden. Jeg ønsker det fortsætter." (pårørende til ældre bruger, DECIDE interview)

Ledsagernes rolle og tilfredsheden med ledsagerne

Proceduren ved match mellem den ældre medborger og ledsager er, at leverandøren DUOS umiddelbart efter visitation til ordningen finder en ledsager til den ældre. DUOS oplyser, at de ringer til borgeren dagen efter, at de har modtaget oplysning fra Dansk Blindesamfund om, at en ny ældre medborger er visiteret til ordningen. De ældre medborgere matches herefter af DUOS med en ledsager ud fra en dialog om ønskerne til ledsager. Brugerne har også selv mulighed for selv at pege på en ledsager, der dog må ikke må være en person, som de bor sammen med. Herefter sættes hurtigst muligt en aftale i stand om et møde mellem borger og ledsager. De ældre borgere får som udgangspunkt tilbudt en fast ledsager, men har også mulighed for at bruge vikarservice.

I de fleste tilfælde opnås gode match mellem borgere og ledsagere, men i de tilfælde, hvor matchet ikke er velfungerende, er det vigtigt, at leverandøren DUOS har øje for, hvordan man på en god og omsorgsfuld måde kan skifte ledsager, da det kan være en ømtålelig situation, når matchet ikke er det rigtige – eller hvis den ældre bruger af ledsageordningen ønsker et skift af ledsager senere i forløbet. DECIDEs interviewundersøgelse peger på, at leverandøren DUOS har været gode til at løse denne opgave.

Det er lykkedes DUOS at skaffe en korps af ledsagere i takt med, at ledsageordningen er udviklet og vokset. De to fagpersoner på synsområdet, som DECIDE har interviewet, anerkender denne indsats fra DUOS side af. I nogle tilfælde er det dog vanskeligt at skaffe ledsagere, særligt i udkantsområder af Danmark. Desuden har mange ældre et ønske om adgang til bil, hvilket også kan give udfordringer i forhold til rekrutteringen af ledsagere. På trods af disse vanskeligheder har DUOS opbygget et velfungerende ledsagekorps, der er landsdækkende.

Ledsagernes rolle er ofte bred og går fra at fungere som praktisk hjælp til at komme fra A til B over til at være en ven og social støtte for de ældre. De ældre fremhæver i DECIDEs interviewundersøgelse, at vigtige egenskaber for en ledsager er tålmodighed, situationsfornemmelse og evnen til at tilpasse sig brugerens tempo og behov. For mange betyder ledsagerens engagement og den sociale kontakt mindst lige så meget som de formelle ledsageopgaver, der løses.

De fleste oplever, at ledsagerne er professionelle, fleksible og lydhøre over for deres ønsker. Enkelte peger dog på, at kontinuitet i forholdet er vigtig, hvorfor det rigtige match er så vigtigt. Hvis ledsageren skal udskiftes, kan det tage tid igen at opbygge tillid og forståelsen for den ældres livssituation mv.

Tekstboks 1 Hvem er ledsagerkorpsen?

Leverandøren DUOS har opbygget et ledsagerkorps bestående af ca. 800 ledsagere.

DUOS oplyser om følgende om ledsagerkorpsen:

- Består af flest kvinder i alderen 30 – 70 år, men også af en del mænd
- Har generelt meget forskellige baggrunde. Mange er dog studerende, kunstnere, førtidspensionister, flexjobber og personer med deltidsjob.

Kilde: Oplysning fra DUOS.

Visitation og praktiske/administrative forhold i ordningen

Visitationen til forsøgsordningen gennemføres af Dansk Blindesamfund og bygger på medlemskab af Dansk Blindesamfund og/eller dokumenteret synshandicap med maksimalt 10 % restsyn. DECIDE interviewundersøgelse peger på, at visitationsprocessen klarer hurtigt og er uproblematisk for de ældre, der ønsker at gøre brug af ordningen. De synsfaglige eksperter og andre interessenter fortæller, at visitationen er enklere og hurtigere end til den kommunale ledsageordning efter § 97. En synsfaglig ekspert siger også, at det er ”mærkeligt”, at Dansk Blindesamfund varetager en traditionel myndighedsopgave som visitation.

DECIDEs interviewundersøgelse viser, at de ældre brugere generelt oplever en høj grad af tilfredshed med den praktiske og administrative håndtering af ordningen. De ældre finder det generelt uproblematisk at indgå i ordningen, og de praktiske/administrative forhold fylder derfor ikke meget for hverken de ældre eller deres pårørende. Den fleksibilitet, som ordningen giver i forhold til valg af aktiviteter og ledsager, værdsættes. Fagpersonerne og andre interessenter peger på, at den direkte og enkle tilgang i forsøgsordningen om ledsagelse er en stor fordel.

Er 7 eller 15 timers ledsagelse passende?

I perioden fra 2021 til medio 2024 var der mulighed for 7 timers ledsagelse pr. måned, mens der derefter var mulighed for 15 timers ledsagelse. Hovedparten af de ældre (fem personer), som evaluator har interviewet, har benyttet ordningen med både med 7- og 15 timers ledsagelse. Interviewundersøgelsen viser, at der generelt er stor tilfredshed med udvidelsen til 15 timers ledsagelse, og mange finder, at de 15 timers ledsagelse er et fornuftigt niveau. Med 15 timer får de bedre mulighed for at sprede ledsagelsen ud over måneden og stadig have mulighed for længere ture eller spontane arrangementer.

De ekstra timer gør det lettere for de ældre at bevare et aktivt og varieret hverdagsliv, hvilket også bidrager til følelsen af selvstændighed.

Af DUOS undersøgelser blandt de ældre fremgår det, at mere end 70 % af de ældre brugere vurderer, at de i "meget høj grad" eller "i høj grad" har mulighed for at få opfyldt deres ønske om aktivitetsniveau med ordningen (lidt flere vurderer det efter indfasningen af 15-timers ordningen). På tværs af begge DUOSs undersøgelser vurderer en gruppe ældre brugere på ca. 20-25 %, at de alene i "nogen grad" eller "i mindre grad" får opfyldt deres ønske om aktivitetsniveau.

Der er således en majoritet (ca. 70 %) af ældre, der vurderer, at ledsageordningen med 15 timers ledsagelse har nået et fornuftigt niveau i forhold til deres behov, mens en mindre, men dog forholdsvis stor gruppe (ca. 20- 25 %), ønsker flere timer. Umiddelbart kan ordningen med 15 timers ledsagelse altså imødekomme de flestes behov, og paralleliteten ift. den kommunale § 97-ordning kan også tale for, at 15 timers ledsagelse er et fornuftigt niveau.

Ledsageordningens betydning for de pårørende

Flere af de interviewede i DECIDEs undersøgelse fremhævede, at ledsageordningen var med til lette presset på deres pårørende. For mange ældre med alvorligt synshandicap er familie eller nære venner ofte dem, der træder til ved lægebesøg, indkøb eller sociale arrangementer. Med adgang til en fast ledsager gennem ordningen kunne pårørende i højere grad bruge deres tid sammen med den ældre på samvær og oplevelser, frem for at have fokus på det praktiske og logistiske.

Ledsageordningen kan give de pårørende en tryghed i hverdagen. De ved, at den ældre kan deltage i aktiviteter og klare nødvendige gøremål ledsaget af en pålidelig person. Det er med til at reducere bekymringer for de pårørende, giver dem mindre dårlig samvittighed og kan frigøre ressourcer hos dem. Nogle ledsagere bidrager med formidling af praktisk information mellem den ældre og de pårørende. En af de interviewede pårørende siger:

"Min mors ledsager kommer onsdag og fredag, hvor hun går en tur med hende. Hvis det er rigtig dårligt vejr, så sidder hun med hende i hånden. Det er enormt væsentligt for os, at vi har den hjælp. De kan trille en tur ned til fjorden og snakke lidt, og det elsker min mor. Hun elsker at være ude. Selv om hun er blind, kan hun sagtens fornemme, at hun er ude og mærke vinden og luften." (pårørende til ældre bruger, DECIDE interview)

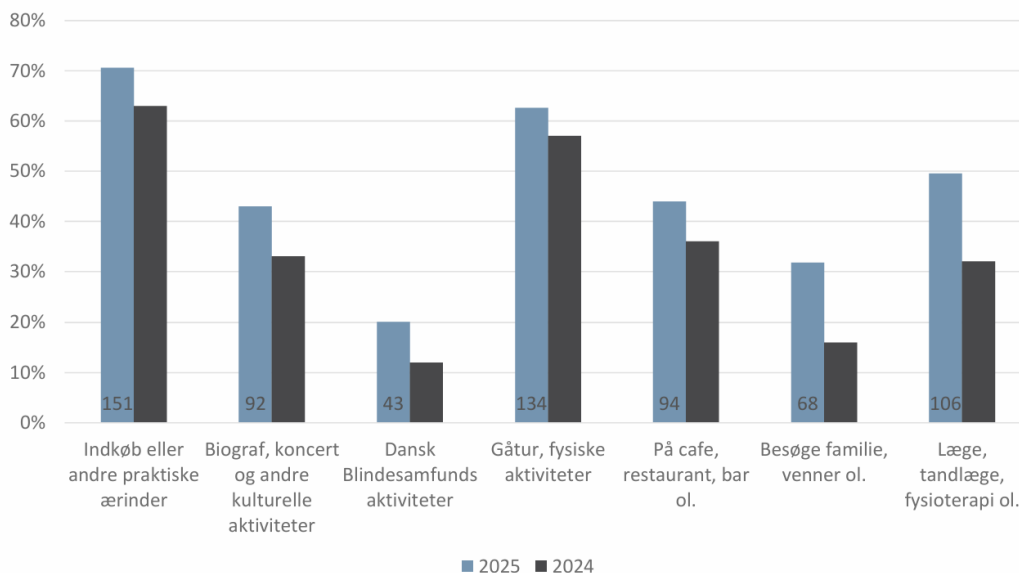
2.2 Effekter af ledsageordningen

I det følgende undersøges de primære og sekundære effekter af ledsageordningen med udgangspunkt i ordningens formål. De primære effekter knytter sig direkte til formålet med ordningen, som er at give de ældre med et alvorligt synshandicap bedre mulighed for at deltage i samfundslivet og modvirke ensomhed og isolation. De sekundære (eller afledte effekter) kan f.eks. være påvirkning af de ældres fysiske helbred, mindre træk på andre offentlige ydelser, bidrag til jobskabelse for mennesker på kanten af arbejdsmarkedet, osv.

Primære effekter – deltagelse i samfundsliv og modvirke ensomhed og isolation

Når vi skal besvare spørgsmålet om, hvorvidt ledsageordningen har givet de ældre bedre mulighed for at deltage i samfundslivet, kan vi undersøge, hvad ledsageordningen bruges til af de ældre. DUOS har spurgt ind til dette i deres to undersøgelser.

Figur 5 Hvilke aktiviteter benyttes ledsageordningen til?

Anm.: Spørgsmål: "Hvilke aktiviteter bruger du din ledsageordning til?"

Kilde: DUOS tilfredshedsmålinger, måling primo 2024 og forår 2025.

Det ses, at ledsageordningen især bruges til følgende aktiviteter (i prioriteret rækkefølge): 1. Indkøb og andre praktiske ærinder, 2. gåtur, fysiske aktiviteter, 3. på café, restaurant, bar ol., 4. læge, tandlæge, fysioterapi ol. og 5. biograf, koncert og andre kulturelle aktiviteter. Det ses også af figuren, at der er sket en øgning i brugen af ordningen til alle de ovennævnte aktiviteter fra 2024- til 2025-målingen, hvor ordningen blev udvidet fra 7 til 15 timers ledsagelse. Den øgede aktivitet fordeler sig forholdsvis jævnt i forhold til de forskellige aktivitetskategorier, som DUOS har spurgt ind til. Dog er det værd at bemærke, at den største øgning er sket hvad angår "besøge familie, venner ol." og "læge, tandlæge, fysioterapi, ol.".

DUOS målinger viser, at ledsageordningen har levet op til hensigten om at give de ældre bedre mulighed for at deltage i samfundslivet, og at stigningen fra 7 til 15 timers ledsagelse har betydet, at de ældre kan deltage i en bredere palette af aktiviteter. DECIDES interviewundersøgelse bekræfter også, at ledsageordningen giver de ældre bedre mulighed for at deltage i samfundslivet, og at løftet til de 15 timer ses som en stor gevinst for de fleste, da 7 timers ledsagelse hurtigt blev brugt for mange. En lidt længere tur (3-4 timer) lægger f.eks. beslag på halvdelen af timerne.

Den mest hyppige bruger af ordningen i DECIDES interviewundersøgelse var enlige og bosiddende i eget hjem.¹¹ Disse brugere anvendte typisk ordningen til en bred vifte af

¹¹ Det gjaldt fem af otte borgere i interviewundersøgelsen. To var gift/samboende. To boede på plejehjem.

aktiviteter. Der var to af de ældre, som boede på plejehjem, og de anvendte også ledsageordningen til en forholdsvis bred vifte af aktiviteter. Der var en enkelt af de ældre brugere, der alene brugte ordningen til gåture, fordi han var gift, og hans kone ikke ønskede at gå lange ture. Det kan ses som en styrke ved forsøgsordningen om ledsagelse, at der ikke er rigide kriterier for anvendelsen af timerne til ledsagelse. Anvendelsesmulighederne er noget bredere end i den kommunale ledsageordning efter § 97, da ledsagelse f.eks. også kan anvendes til lægebesøg. Det gør det muligt at tilpasse aktiviteterne til de ældres behov, som kan være forskellige afhængig af helbred, boform, samlivsstatus og personlige præferencer.

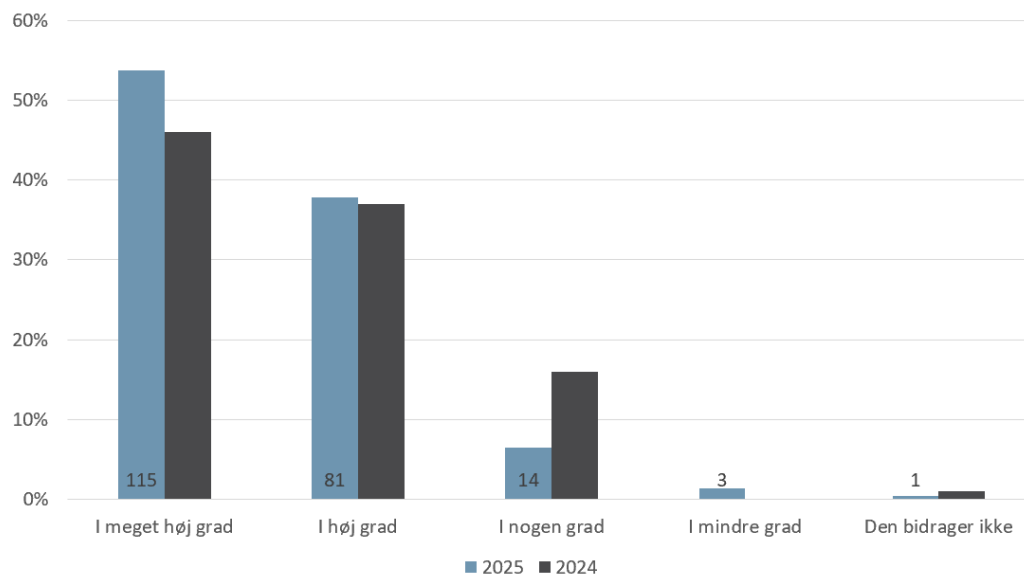
Ledsageordningen rummer et stort socialt element ud over den praktiske ledsagelse. Det sociale element kan både ligge i, at ordningen muliggør deltagelse i samfundslivet, så man som borger selv kan varetage basale opgaver som indkøb eller at få kørt haveaffald til genbrugsstationen. Det kan være cafébesøgene eller de kulturelle aktiviteter, de giver en følelse af være en del af samfundet. Mindst lige så vigtig som selve aktiviteterne er dog relationen mellem ledsageren og den ældre. De to elementer kan være svære at skille fra hinanden, og mange af de ældre tillægger den menneskelige og sociale kontakt, som de har til ledsageren, meget stor værdi i sig selv.

"Vi gik rigtig godt i spænd. [...] Han var et rart og positivt menneske. Udadvendt. Det kunne jeg godt lide." (ældre bruger, DECIDE interview)

"Det fungerer rigtig fint. [...] Min søster kan bedst lide, at tingene er i skema. [...] Det er min søster rigtig glad for, og hun ville nødtigt undvære hende." (pårørende til ældre bruger, DECIDE interview)

Det sociale bliver en integreret del af ledsagelsen. Mange drikker kaffe sammen, går på café eller restaurant osv. med deres ledsager. Dette viser, at ledsageordningen bidrager til at modvirke isolation og ensomhed blandt de ældre. Det ses også af, at næsten alle de ældre selv vurderer, at de har fået større livskvalitet som følge af ordningen, jf. figuren nedenfor.

Figur 6 Ledsageordningens bidrag til øget livskvalitet blandt de ældre

Anm.: Spørgsmål: "I hvilken grad bidrager din ledsageordning til øget livskvalitet?"

Kilde: DUOS tilfredshedsmålinger, måling primo 2024 og forår 2025.

Ordningen rummer flere positive sekundære effekter

I det følgende skal kort belyses en række sekundære (afledte) effekter, som også kan tilskrives ledsageordningen. De sekundære effekter er bl.a. følgende:

- **Helbredsmæssige forhold:** Ledsageordningen bidrager til, at gruppen af ældre med synshandicap får rørt sig mere. Der kan være megen utryghed knyttet til at bevæge sig uden for hjemmet som svagsynet eller blind – og særligt når synslidelsen er erhvervet i en sen alder. Det øgede aktivitetsniveau giver positive helbredsmæssige effekter og kan forbygge, at andre lidelser og sygdom opstår. Selv en lille ekstra mængde motion i en sen alder, kan have store effekter.¹² Et bedre helbred kan indebære et mindre træk på bl.a. sundhedsvæsenets ydelser.
- **Styrket mental sundhed:** Sociale relationer og et liv, der ikke begrænser sig til hjemmets fire vægge, vil have en positiv indflydelse på de ældres mentale sundhed. Deres oplevelse af mestring og af at være selvhjulpne kan styrkes. Desuden vil den øgede fysiske aktivitet være med til at forbedre deres kognitive funktioner.¹³

¹² Jf. "Small Increases in Physical Activity Produce Meaningful Benefits in Older Adults", https://www.fightaging.org/archives/2025/07/small-increases-in-physical-activity-produce-meaningful-benefits-in-older-adults/?utm_source=chatgpt.com

¹³ Jf. Tinôco, M.A.; Nascimento, M.d.M.; Marques, A.; Gouveia, É.R.; Miguel, S.; Santos, F.; Ihle, A.: "The Relationship between Physical Fitness and Cognitive Functions in Older People: A Systematic Review." Sustainability 2023, 15, 16314.

- **Offentlige ydelser på social- og ældreområdet:** Ledsageordningen kan være med til at aflaste andre offentlige ordninger såsom hjemmehjælp. Man kan se ledsageordningen som et supplement til hjemmehjælpen, da ledsagelsen f.eks. kan bruges til indkøb, hvilket den kommunale hjemmehjælp ikke må. For beboere på plejehjem kan ordningen aflaste plejepersonalet, så de bedre kan løse deres opgaver og bliver mindre stressede og nedslidte.
- **Bidrag til et rummeligt arbejdsmarked:** Ledsageordningen skaber tilknytning til arbejdsmarkedet for gruppe mennesker (ledsagerne), der ofte ikke kan varetage jobs på ordinære vilkår. En del ledsagere er førtidspensionister, pensionister, flexjobbere eller på anden måde på "kanten af arbejdsmarkedet".

Det er ikke muligt – og det ligger uden for denne evaluerings opgave – at svare konkret på, om forsøgsordningen er omkostningseffektiv for de offentlige kasser.¹⁴ Tager vi både de primære og sekundære effekter i betragtning, er der dog stærke argumenter for, at ordningen har store gevinster – og som minimum er økonomisk neutral for de offentlige kasser.

3.3 Organisering og forankring

Dette afsnit belyser, om Dansk Blindesamfund har levet op til kravet om information om ledsageordningen. Desuden ses på, hvordan interessenterne vurderer organisering og forankring af ledsageordningen med Dansk Blindesamfund som ansvarlig og DUOS som leverandør.

Er der skabt den fornødne synlighed om ordningen?

Ifølge tilskudsbrevene fra Socialstyrelsen skal Dansk Blindesamfund sikre *"en bred informationsindsats om ordningen, herunder også til kommunerne, så de kan vejlede deres borgere om ordningen."*¹⁵ Dansk Blindesamfund oplyser selv, at deres informationsindsats har bestået i en bred vifte af tiltag gennem egne konsulenter, i eget medlemsblad, på Facebook, breve til samtlige kommuner og kommunikationscentre, kampagne på regionale radiostationer, mv.¹⁶

Evaluators har interviewet to fageksperter på synsområdet om, hvorvidt der er skabt synlighed om ordningen. De siger, at der har været en udmærket informationsindsats. Der peges på, at Dansk Blindesamfund generelt har et godt kendskab til målgruppen og kan nå bredt ud. Den ene fagperson siger også, at der godt kunne gøres mere for at få informationen om ordningen endnu bredere ud.

Generelt sker rekrutteringen af ældre til ordningen sket ad to hovedkanaler: 1) Den generelle informationsindsats, hvor kommuner og synsfaglige aktører kan henvise til ordningen, og 2) Dansk Blindesamfunds netværk med informations- og medlemsaktiviteter

¹⁴ Det ville kræve, at man lavede en samfundsøkonomisk analyse af ordningen.

¹⁵ Jf. bl.a. brev af 21. januar 2021 fra Socialstyrelsen (Center for Tilskudsforvaltning og Civilsamfund) til Dansk Blindesamfund.

¹⁶ Jf. Dansk Blindesamfunds "Erklæringer om anvendelse af tilskud" til Socialstyrelsen og DECIDEs interviewundersøgelse.

samt konsulenter. Begge kanaler har været vigtige, men den ene synfaglige ekspert peger også på, at det er godt, at der ikke kræves medlemskab Dansk Blindesamfund for at kunne gøre brug af ordningen, da dette ville ekskludere en gruppe mennesker.

Evaluators finder, at Dansk Blindesamfund har opfyldt kravet om en informationsindsats. Dansk Blindesamfund skønnede, at der ville være ca. 1.000 ældre, som var i målgruppen for ordningen. De seneste opgørelser viser som tidligere vist, at ordningen næsten har nået 1.000 aktive ældre brugere. På særlige områder kan man argumentere for, at der kunne gøres mere i forhold til information og rekruttering. Det gælder især i forhold til at tiltrække og rekruttere mænd til ordningen.

Forankringen af ordningen hos Dansk Blindesamfund og DUOS

De ældre brugere af ledsageordningen samt de pårørende udtrykker generelt stort tilfredshed med såvel Dansk Blindesamfund som DUOS som leverandør. De to synfaglige eksperter finder også, at samarbejdet har været velfungerende, og de roser DUOS for en effektiv rekruttering af ledsagere og en smidig administration af ordningen. Flere peger generelt på, at ordningen har fordele frem for § 97-ordningen ved at være mere smidig og fleksibel med hurtigere visitation. Desuden er den ikke plaget af skift af leverandører som nogle af de kommunale ledsageordninger kan være underlagt.

Som tidligere nævnt er der dog en synfaglig ekspert, der undrer sig over, at Dansk Blindesamfund varetager visitationen til ordningen, da det en traditionel myndighedsopgave. Hvis forsøgsordningen blev permanentgjort og skrevet ind i serviceloven, ville den være ligestillet med den kommunale ordning efter § 97. En anden løsning er at forlænge ordningen i en længere periode, mens der arbejdes på, hvordan en permanentgørelse kan ske. Endelig kan det besluttes, at ordningen som udgangspunkt skal være forankret i Dansk Blindesamfund, fordi det hidtidige setup har været velfungerende.

I forhold til en forankring af ledsageordningen er det centralt, at der hurtigst muligt kommer en afklaring, da mange ældre borgere er utrygge ved, at de ikke ved om ordningen fortsætter. Både DUOSs tilfredshedsmålninger og DECIDEs interviewundersøgelse viser, at de ældre og pårørende har et stort ønske om en permanentgørelse af ledsageordningen. Mange af de ældre har vænnet sig til ledsagelsen, og den er blevet en integreret del af deres hverdagsliv og mulighed for livsudfoldelse.

3. Konklusion og anbefalinger

3.1 Konklusion

Evalueringen viser, at forsøgsordningen om ledsagelse for blinde og stærkt svagsynede over 67 år har været en succes både i forhold til tilfredshed, effekter og organisering.

Meget høj tilfredshed blandt brugerne

DUOSs tilfredshedsmålinger og evaluators interviewundersøgelse dokumenterer en meget høj tilfredshed blandt brugerne. Omkring 90 % angiver at være tilfredse i høj eller meget høj grad, og interviewene viser, at ledsageordningen for mange er blevet en uundværlig del af hverdagen. Ledsagernes indsats, personlige engagement og relation til de ældre fremhæves som en af de væsentligste årsager til tilfredsheden.

Primære og sekundære effekter af ledsageordningen

Ordnningen har levet op til sit formål om at give de ældre med alvorligt synshandicap bedre mulighed for at deltage i samfundslivet og modvirker isolation og ensomhed. Aktiviteterne spænder fra indkøb og lægebesøg til sociale arrangementer, gåture og kulturelle oplevelser. Udvidelsen fra 7 til 15 timers ledsagelse har medført øget deltagelse i stort set alle aktivitetskategorier, og flertallet vurderer, at 15 timer pr. måned er et passende niveau. De sekundære effekter af ordningen er også betydelige: Bedre fysisk og mental sundhed, aflastning af hjemmehjælpen og plejehjems personale og beskæftigelse til personer, der kan have svært ved at opnå ordinær ansættelse.

Brugere og interessenter vurderer organiseringen som velfungerende

Organiseringen med Dansk Blindesamfund som bevillingsmodtager og DUOS som leverandør vurderes at fungere effektivt. Rekruttering, visitation og match mellem brugere og ledsagere håndteres generelt godt. Informationsindsatsen har været tilstrækkelig til at nå den estimerede målgruppe, og ca. 900 ældre er nu omfattet af ordningen. Kønsfordelingen i ledsageordningen er dog skæv med klart flest kvinder tilknyttet.

Forankring og behov for videreførelse af ledsageordningen

Evalueringen viser stor opbakning blandt brugere, pårørende og fagpersoner til at videreføre ordningen – helst som en permanent rettighed på linje med ledsagelse efter servicelovens § 97. Mange fremhæver, at det er uheldigt, at ledsageordningen er midlertidig, da det skaber stor usikkerhed for en svag gruppe af ældre, som har stor glæde af ordningen. Mange af de ældre har svært ved at se, hvordan de skal klare sig uden muligheden for ledsagelse. En afvikling vurderes derfor at ville få store negative konsekvenser.

3.2 anbefalinger

Forsøgsordning kan forlænges uden justeringer af det nuværende setup, hvor Dansk Blindesamfund sammen med DUOS står for ordningen. En mere langsigtet løsning vil imidlertid være, at der træffes beslutning om en permanentgørelse af ledsageordningen, da det vil fjerne den usikkerhed som mange ældre og pårørende oplever, fordi de ikke ved, om ledsageordningen kan fortsætte. I sidste ende er det en politisk beslutning om ledsageordningen skal fortsætte.¹⁷

De overordnede anbefalinger – i prioriteret rækkefølge – fra evaluator er følgende:

1. Sikre en permanentgørelse af ledsageordningen

Evalueringen viser, at ordningen har høj værdi for målgruppen, er efterspurgt og lever op til sit formål. Desuden modvirker ordningen den tidligere aldersdiskrimination i lovgivningen om ledsagelse. En permanentgørelse vil skabe tryghed for brugerne og deres pårørende, kunne sikre driften og undgå den usikkerhed, som en midlertidig ordning indebærer. Det er lykkedes DUOS at sikre et velfungerende korps af ledsagere, og en fast forankring af ordningen vil styrke den langsigtede fastholdelse, planlægning og rekruttering af ledsagere.

2. Fastholdelse af 15 timers ledsagelse pr. måned

Udvidelsen fra 7 til 15 timer har givet positive effekter på aktivitetsniveau og livskvalitet. Flertallet af brugerne finder timeniveauet passende, og det sikrer ligestilling med ledsageordningen efter servicelovens § 97. At fastholde dette niveau vil mindske risikoen for forskelsbehandling og sikre, at brugerne kan opretholde de aktiviteter, de har opbygget gennem ordningen.

3. Indsatser for at tiltrække flere mænd til ordningen

Over 75 % af brugerne er kvinder. Ældre mænd med synshandicap har givet mindst lige så stort et behov for tilbud om ledsagelse som kvinder (hvis ikke mere). Det anbefales at gennemføre målrettet information og en opsøgende indsats rettet mod mænd – f.eks. via målrettede budskaber til mænd, mandefællesskaber eller relevante patientforeninger – for at sikre, at flere mænd med behov får adgang til ordningen.

---

¹⁷ Såfremt det politisk besluttet at lukke forsøgsordningen, bør den udfases ved, at der ikke optages nye borgere i ordningen, så ledsageordningen kan afvikles via naturligt frafald (død/helbredsforringelse). Herved kan der tages hensyn til de nuværende ældre brugere af ordningen, så de ikke oplever pludseligt at miste en ordning med stor betydning for deres hverdag og livskvalitet.

Bilag 1: Tilfredshedsmålinger fra DUOS

Baggrund for tilfredshedsmåling

Baggrund og formål

I 2024 gennemførte vi for første gang tilfredshedsundersøgelser blandt borgere med ledsagelse hos DUOS visiteret gennem Dansk Blindesamfund.

Målet med tilfredshedsmålingen er at undersøge borgernes tilfredshed med og brug af ordningen, samt hvordan den påvirker livskvaliteten hos dem.

Vi undersøger bl.a.:

1. Overordnet tilfredshed med ledsageordningen
2. Ledsageordningens bidrag til borgerens livskvalitet
3. De aktiviteter, ordningen bruges til

Sådan gennemføres tilfredshedsmålingen

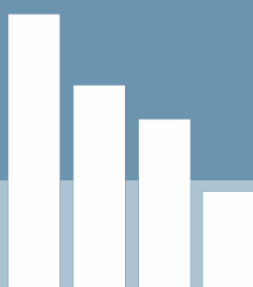
Borgerne med ledsageordninger visiteret gennem Dansk Blindesamfund har synsmæssige funktionsnedsættelser. Nogle af borgerne kan derudover, have andre funktionsnedsættelser som udfordrer deres mulighed for at besvare spørgeskemaet.

I forhold til at gennemføre en tilfredshedsundersøgelse betyder det, at ikke alle i målgruppen er i stand til at indgå i tilfredshedsmålingen – dette forventes reflekteret i svarraten.

3

Resultater

4

Resumé af antal besvarelser og proces

Borgere:

I alt: 958 borgere

Kontaktet via mail: 395 borgere

Ikke-kontaktet: 563 borgere

- Har ikke mail-adresse: 529 borgere
- Mail-adresse bounced: 34 borgere

Besvarelser:

214 svar ud af 395 kontaktet = **54,2%**

214 svar ud af i alt 958 borgere = **22,3%**

Gennemsnitlig svartid:

08:00 minutter

5

Resumé af resultater

Resumé af borgernes svar på spørgsmålene

- Meget høj tilfredshed med ledsageordningen i DUOS
- Ledsageordningen bidrager i meget høj grad til at øge livskvaliteten hos de fleste borgere
- De fleste borgere oplever i meget høj grad at ordningen bidrager til øget livskvalitet, og at stigningen fra 7-15 endnu har bidraget til øget livskvalitet
- Borgerne bruger især deres ledsagelse til praktiske ærinder, motion og sociale oplevelser, og de fleste oplever i høj grad at have det aktivitetsniveau, de ønsker. Flere borgere ønsker dog samtidigt et højere aktivitetsniveau.

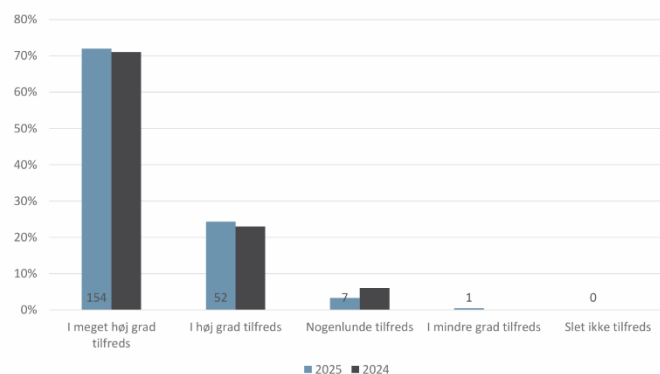
Resumé af borgernes kommentarer

- Ledsageordningen giver en følelse af frihed for borgerne, som i større grad kan komme ud i huset og enten fortsætte interesser eller starte nye.
- Mange borgere giver udtryk for at være meget glade for deres ledsager og oplever, at ledsageren selv gør en stor forskel i borgerens liv
- På trods af stigningen fra 7-15 timer ønsker en gruppe borgere fortsat at få have flere timer til rådighed. Mange borgere udtrykker også et ønske om at ordningen bliver forlænget/permanent

---

6

Meget høj tilfredshed med ledsageordningen i DUOS

96% af borgerne er i høj- eller meget høj grad tilfreds med ledsageordningen

Spørgsmål: "I hvilken grad er du tilfreds med din ledsageordning?"

7

Overordnet tilfredshed: Udvalg af kommentarer

Den store forskel

Jeg fik ganske enkelt et nyt liv, da jeg fik mulighed for ledsagelse. Så enkelt kan det siges. Naturligvis krydser jeg fingre for, at ordningen vil fortsætte efter prøvetiden.

Som jeg tidligere har sagt og skrevet, udfylder den ordning et stort hul i den kommunale service. Der er utrolig mange ting, jeg ikke ville kunne få eller opleve, hvis ordningen blev inddraget.

Min ledsager er rigtig god til mig. Da jeg er svagtseende hjælper hun mig alt det hun kan og især når vi er ude og handle. Men vi hygger os også sammen og går til mange ting.

En lettere dagligdag

Det er dejligt at have en hjælp til indkøb og når jeg går tur.

Jeg er så glad for min ledsager, som hjælper mig med mange gøremål jeg ikke er i stand til.

Nu har jeg både min hjælper og min mand at trække på når jeg skal have hjælp til arrangementer mm.

Antallet af timer

Det eneste der kunne være bedre var flere timer.

Timerne kan ikke altid slå til.

Jeg bruger timerne til vandreture og kurser. Enkelte cafebesøg. Er glad for udvidelsen fra 7 til 15 timer pr måned.

Det gode match

Grundet ledsageren, som er meget imødekommende og servicemindet. Alle aftaler overholdes.

Det var en fantastisk hjælp for min mor og da ledsageren havde en hund, som han havde med, var det en dobbelt gevinst for hende.

Jeg føler vi snakker godt sammen og hun forstår mine behov.

Tryghed og frihed

Det giver mig en stor frihed, at jeg kan gå på shopping uden min mand - han er også ret tilfreds :-). Jeg har også været på et par udstillinger.

Jeg er kommet til foredrag og koncerter både i lokalområdet og i København. Derudover er der bestilt billetter til to forestillinger i operaen. Endelig kan jeg komme på biblioteket for at hente lydbøger og foretage indkøb.

Betyder meget at man ikke skal ulejlig andre for at få hjælp, eller at gå med til læge eller til arrangementer.

Udfordringer

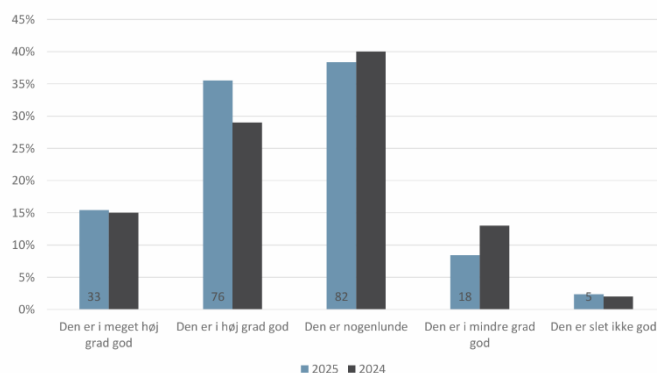
Der mangler styring af overskudstimer forstået på den måde at DUOS automatisk bør spørge borgeren, som kan være en dement plejehjemsbeboer, om de skal finde en ekstra ledsager i de tilfælde, hvor der er mange overskudstimer. Det magter hverken borgeren eller plejehjemmet at styre.

Kan være svært at få plads til akutte opgaver eller når ledsager har ferie.

Det er lidt svært, hvis ledsageren er optaget af andet.

8

Blandet vurdering af egen livskvalitet

Spørgsmål: "Hvordan vil du vurdere din livskvalitet?"

9

Livskvalitet: Udvalg af kommentarer

Lyspunkter i livskvaliteten

Det har været svært at vænne sig til at være svagsynet - men jeg føler mig mere fri igen - der var mange begrænsninger i starten

Min ledsager og jeg harmonerer godt sammen. Jeg har det godt bortset fra, at jeg er træt og dårligt seende, men jeg har mange sociale kontakter.

Den er vel så god som den kan blive, når man nærmer sig 90 år.

Jeg lever et godt liv i hverdagen.

Jeg sidder jo stadig en del hjemme alene. Men jeg er 81 år og går også meget dårligt. Så jeg kan ikke bare lige gå ud og sidde på terrassen eller hente noget i skabet. Jeg kan ikke finde ud af at starte lydbøger og høre dem, så lytter til TV det meste af dagen.

Min livskvalitet er god pga. min vidunderlige familie og gode venner, men mit nedsatte syn begrænser mig meget. Jeg kan ikke komme ud uden ledsager (familie eller gennem jer)

Ensomhed

Manglende social kontakt og en række andre handicaps og sygdomme

Karen har altid været et leve menneske, rejser, ordnet hus og have, cyklet, handlet, nu sidder hun i sit køkken

Jeg føler mig ofte ensom, nu jeg ikke kan gå ud alene

Intet syn mere og går dårligt. Har mistet mange kontakter de sidste år.

Synet hæmmer livskvaliteten

Det er en omvæltning at blive svagtseende.

Far er overordnet ked af, at han er næsten blind og sidder i kørestol. Han er på Solgaven, og de er fantastiske til at "tackle" ham, så han er tilfreds.

Lav livskvalitet pga. meget lav syn, som påvirker hverdagen og gør den svær.

Ked af at være synshandicappet. Nu kan jeg ikke lave noget af det jeg kunne før; male, sy, keramik mm

Svært at være blind, er ked af det ind i mellem

Andet helbredsmaessige hæmmer livskvaliteten

Er dårligt gående efter et par fald og 3% syn

Har forskellige skavanker

Høretab- dårlig førlighed og synsindsættelse under 5%

Ledsagerordningen hjælper på livskvaliteten

Jeg tror på det gode i livet, eller vender tanken til det gode. Den hjælp jeg får, ved bl.a. ledsagerordning, er med til at give livskvalitet

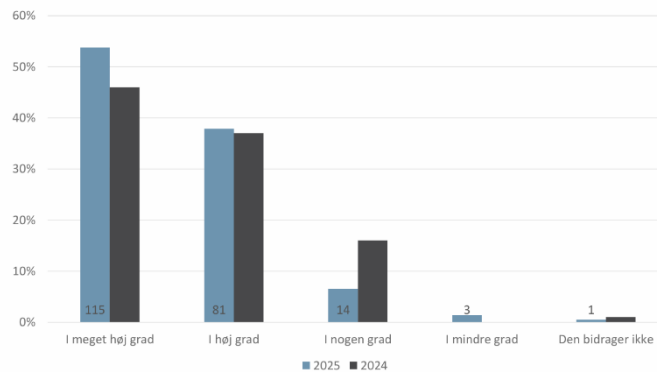
Den er på en 4 fordi jeg har denne ordning - hvis jeg ikke havde den, ville den ikke være så høj.

Ledsagertjenesten bidrager til at hæve den flere niveauer

Min mor var både dement og svagtseende, derfor gjorde hendes ture med ledsageren og hunden en kæmpe forskel

10

Ledsageordningen bidrager i meget høj grad til øget livskvalitet, hos de fleste borgere

92% af borgerne oplever i høj- eller meget høj grad at ledsageordningen bidrager til øget livskvalitet

Spørgsmål: "I hvilken grad bidrager din ledsageordning til øget livskvalitet?"

11

Bidrag til livskvalitet: Udvalg af kommentarer

Ledsageren selv som rod til glæde

Hun står næsten til rådighed når jeg har et behov

Hun tilfører glæde og nye tanker

Min ledsager er engageret og hjælper med forskelligartede opgaver - omstillingsparat.

Altid villig skaber god stemning omkring sig

Det er pga. af ledsageren, samtalerne og måden hun hjælper på

Min ledsager tager mig med til steder/ting jeg ellers er afskåret fra. det kan være i naturen eller kulturlivet, eller læse et brev for mig, sy en knap i, når hun nu alligevel er der, som hun siger.

Vi har mange interesser som vi deler udendørs som indendørs i hvilken grad er deles ordningen.

Sociallivet og de gode samtaler

Hun er så god at snakke med, og vi går til banko og sang i fælleshuset. Jeg oplever noget nu uden at det skal være med familien.

Jeg bliver glad når hun kommer, så er der en at snakke med. Hun er sød og flink.

Min ledsager er god til at opmuntre mig til evt. flere foredrag om aftenen. Når det lykkes får vi også en god snak om aftenens forløb.

Hjælp til det praktiske i hverdagen

Den service der er i ledsageordningen er en betingelse for det jeg gør i hverdagen og få hverdagen til at fungere. Jeg er afhængig af ledsageordningen.

Det at vide der er nogen der kan hjælpe en med de praktiske ting, gør at familien ikke kommer på besøg og bliver praktiske grise, men i højere grad kan fokus være samværet.

Hun bidrager med ledsagelse til indkøb, hvor kommunen kun må handle et sted. Desuden ledsager hun mig til læge, tandlæge foredrag Folkeuniversitet, gåturekøreture til steder jeg gerne vil opleve, kort sagt - ALT

Det gør livet lettere for mig.

Igen - rart at have en fast ledsager, både til daglige gøremål og til fest. At man ikke altid skal bede andre

Friheden og at komme ud hjemmefra

Der var mulighed for ture ud af huset på plejehjemmet. Hun nød turene, blomsterne og de grønne marker. Legen med hunden og det sociale samvær

Det er dejligt at kunne komme ud på "EGEN HÅND"

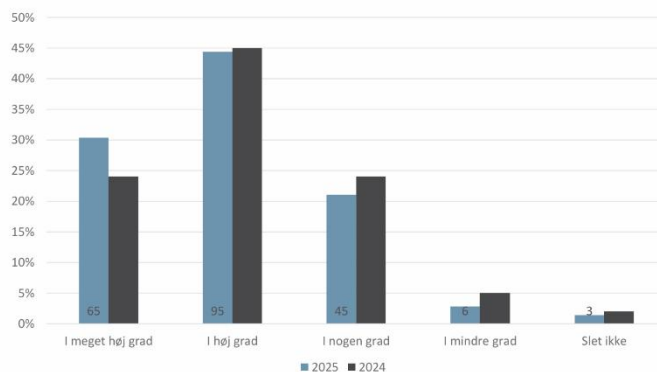
Jeg kommer ud til flere ting og føler mig mere fri, fordi jeg ikke behøver at tænke på mange små praktiske ting.

Frihedsfølelse - blev meget afhængig af min mand m.h.t. aktiviteter

Mulighed for at komme ud fra plejehjemmet. Snak og støtte fra ledsager.

12

De fleste borgere har mulighed for deres ønskede aktivitetsniveau, men en håndfuld ønsker et højere aktivitetsniveau

74% af borgerne oplever i høj- eller meget høj grad at ledsageordningen giver mulighed for det ønskede aktivitetsniveau

Spørgsmål: "I hvilken grad giver din ledsageordning dig mulighed for at have det aktivitetsniveau, du ønsker?"

13

Aktivitetsniveau: Udvalg af kommentarer

De gode og de nye oplevelser

At kunne og turde tage til arrangementer hvor jeg ikke er kendt

Min tilværelse får et større indhold.

Vi er lige kommet hjem fra en dejlig 4 dages ferie på Fuglsang

Vi kan gå ture, tage til arrangementer, og ikke mindst læge/ øjenlæge mm

Alt var godt. Ledsageren havde et godt tag på min mor og stor faglig indsigt, så det var en tryk ordning for mig som pårørende

Jeg kan deltage i de møde der er i min tidligere fagforening, foredrag og min ledsager er god til at hjælpe med at deltage

Da jeg har to dage om ugen i Solgaven bliver jeg godt aktiveret der, så jeg behøver ikke tænke på bevægelse alene og min ledsager er meget fleksibel.

Syns- og andre funktionsnedsættelser som årsag til lavt aktivitetsniveau

Er meget dårligt gående

Antallet af timer

Bedre hvis jeg skulle ud hver anden dag med en god ledsager

Jeg er så glad for de 15 timer, den gamle ordning gjorde, at jeg købte mig til flere timer indimellem

Ønsker flere timer til at komme hjem fra og til oplevelser og til at deltage i blindesamfundets aktiviteter.

"Hvis jeg ikke havde ledsageordningen"

Får oplevelser jeg ellers måtte undvære

Da jeg meget svagtseende ville jeg ikke komme til de arrangementer som jeg kommer til nu med hendes hjælp

Hvis ikke jeg havde ordningen, kom jeg ikke i svømmehal, da jeg ikke magter det alene.

Jeg kan gå længere ture, tage ud at købe ind og komme til frisør, læge, apotek mv., hvilket jeg ellers ikke kunne.

Hun tager med til ting jeg ellers ikke ville kunne komme til.

Hvis jeg ikke havde ledsagerhjælp til løsning af aktiviteter, kunne jeg sidde hjemme, trist med nederlagsfølelse.

Jeg kan stort set ingenting hvis jeg ikke har en under armen, så havde jeg ikke denne ordning, ville jeg have et dårligt liv.

Udfordringer

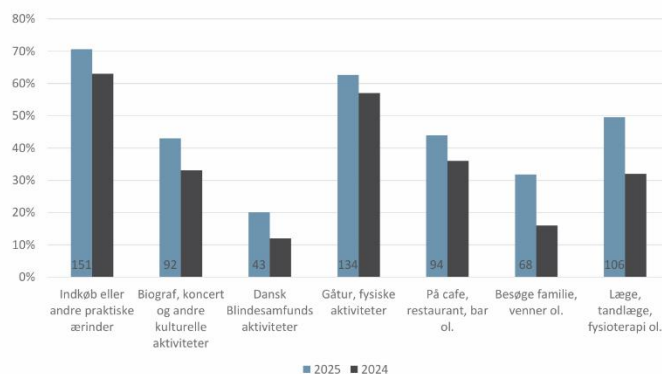
Jeg kunne godt bruge at komme til arrangementer f.eks. byfester og torvedag. Det er dog mest aften og weekender der er det, så det kan være svært at planlægge når ledsageren har et handicapprob der ligger der.

Synes hun skal køre langt for at komme ind til mig. Derfor bruger jeg det ikke så meget og det begrænser mit aktivitetsniveau.

Ledsagerens andre aktiviteter kan nogle gange bremse for mulig aktivitet

14

Borgerne bruger især deres ordning til praktiske ærinder, fysiske aktiviteter og besøg til læger m.v.

Spørgsmål: "Hvilke aktiviteter bruger du din ledsageordning til?"

Motion

- Cykelture på 3 hjulet
- Skal til at gå ture igen, svært at navigere i naturen
- Vandrekursus for døvblinde og med i netværksgruppe, med til kontrol på hospital
- Udflygt som jeg gjorde tidligere
- Lære byen at kende – ruter som jeg på hånd senere følger

Kultur

- Ture i natur og til kultur / Foredrag / Teater / Kirkegang
- Højtælling når humøret var skidt

Socialt

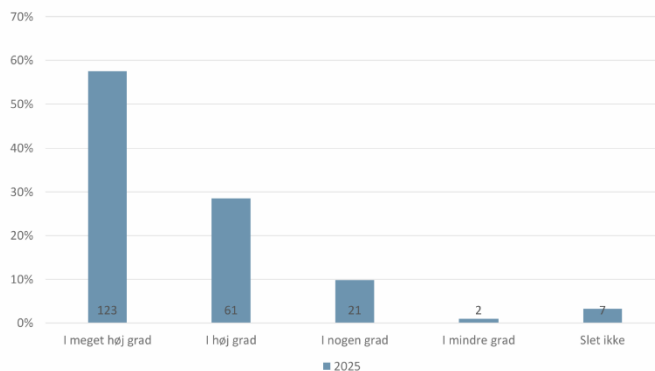
- Værdifulde snakke
- Sang og banko i fælleshuset. Laver hjemmelavet mad i min lejlighed, det er dejligt med duften i hjemmet. Vi handler ind til det sammen.

Praktisk

- Hjælp til kontakt med kommunen og andre instanser
- Øjenlæge / Frisør
- Computer og telefon / Træning i at gå med GPS

15

De fleste borgere oplever i meget høj grad at stigningen fra 7 til 15 timer har bidraget til at øge deres livskvalitet

Spørgsmål: "I hvilken grad har det bidraget til at øge din livskvalitet, at du siden 1. juli 2024 har kunne bruge op til 15 timers ledsagelse om måneden i stedet for 7 timer?"

86% af borgerne oplever høj- eller meget høj grad at forøgelsen i timer har bidraget til øget livskvalitet

16

Øvrige bemærkninger

Generel tilfredshed

Det giver en god trykthed i hverdagen at have flere timer at benytte sig af.

God ordning for plejehjemsbeboere, der eller kunne være ensomme på plejehjemmet idet der ikke længere er personaletid til samvær.

Jeg er relativ ny i denne ordning men utrolig glad for den de muligheder de byder på og jeg er sikker på at jeg vil gøre mere og mere brug af min ledsager. Vi klinger godt sammen og det er selvfølgelig en vigtig del af konceptet. Stort tak fordi dette er muligt

Stor glæde af ledsageordningen. Aftaler på forhånd både til familiekomsammen og andre arrangementer plus lægebesøg mm.

Antallet af timer

Det er helt fantastisk, 7 timer var ikke meget, det har gjort jeg kan gøre andet end blot at handle.

Det har gjort en verden, både at have ordningen og at den er steget

Som jeg startede med at skrive fik jeg et nyt liv med ledsagerordningen og det blev dobbelt så godt med forøgelsen til 15 timer om måneden, nu behøver vi ikke gå og "spare" på tiden.

Ros til ledsageren

Min ledsager er utrolig sød og har fornemmelse for min situation. Vi kan både tale om interessante ting og tie sammen.

Jeg synes det er en fantastisk god ledsager jeg har. Meget fleksibel.

Ønske om at ordningen fortsætter/bliver permanent

Jeg er vildt begejstret for ordningen og håber den fortsætter uendeligt.

Jeg vil godt nok være ked af det hvis den forsvandt. Den giver mig noget at se frem til.

Jeg ønsker inderligt, at vi beholder/fortsætter ordningen, det løfter mit humør med min unge ledsager.

Der er to ting der i særlig grad har forbedret vores vilkår i de seneste år: Flextrafik og ledsageordningen. Jeg håber ikke vi mister dem.

Det giver mere fleksibilitet og afslappet når der er flere timer at gøre godt med. Og jeg håber det kan fortsætte, det gør meget for mig. Det har forøget min livskvalitet rigtig meget

Fungerer tilfredsstillende og var savnet for alle over 67 år og håber ordningen bliver permanent

Udfordringer

Jeg syntes kilometerpengene er for høje. Alzheimerforeningen er på 2,74 eller noget i den retning.

Ville ønske en ledsager tættere på, så ville jeg bruge mere. Eller en ledsager mere, så der var to.

Mit behov er en kontaktperson efter \$97

Min ledsager har bil og kører mig. Jeg synes, at kilometertaksten ved ture ud af byen, er ret høj, hvilket begrænser lysten til sådanne ture.

Bilag 2: Interviewguide

Interviewguide – ledsageordning **- primære målgruppe og pårørende**

1. Baggrund

Dette er en interviewguide til brug for evalueringen af forsøgsordningen med landsdækkende ledsagelse til blinde og svagsynede over 67 år.

Interviewguiden indeholder spørgsmål til den primære målgruppe, som er ældre blinde og svagsynede og over 67 år, der har benyttet ledsageordningen. Desuden indgår spørgsmål til pårørende til de ældre.

Evaluator skal interviewe 8 personer fra den primære målgruppe og 2 pårørende med en bred geografisk spredning i Danmark. Interviewene gennemføres i marts/april måned 2025.

2. Indledende spørgsmål

- Fortæl gerne lidt om dig selv? (Alder, bopælstype, blind/svagsynet, familieforhold, venner, skavanker, andet?)
- Hvordan fandt du ud af, at der var mulighed for at få hjælp til ledsagelse?
- Kan du huske, hvordan du blev visiteret til ledsageordningen?
- Ved du, hvem der er ansvarlig for at drive ledsageordningen?
- Er du medlem af Dansk Blindesamfund?
- Hvor meget har du brugt ledsageordningen? Hvor mange timer om måneden bruger du cirka ledsageordningen?
- Har du brugt muligheden for op til 7 timers ledsagelse om måneden, som man kunne indtil juli 2024?
- Ved du, at ledsageordningen er udvidet til op til 15 timers ledsagelse fra juli 2024?
- Hvis ja, hvad tænker du om denne udvidelse? Hvad har det betydet for dig, at time-tallet er hævet?

3. De praktiske forhold om ordningen

- Hvordan synes du, at alt det praktiske ved ledsageordningen fungerer?
  - Visitationen til ordningen via Dansk Blindesamfund?
  - Den første indledende dialog med DUOS om ordningen?
  - Match af ledsager – egen valgte ledsager eller en ledsager valgt via DUOS?
  - Bestilling af tid til ledsagelse?
  - Dialogen med ledsager om det praktiske?
  - Har du forslag til ændringer af de praktiske forhold vedrørende ledsageordningen?

4. Om din ledsager

- Kan du fortælle lidt om din nuværende ledsager?
- Hvad kan du godt lide ved vedkommende?
- Hvad kan være udfordrende ved ledsageren?
- Har du haft andre ledsagere? Hvis ja, fortæl gerne om vedkommende?
- Hvordan fungerer det i praksis, når du bliver hentet din ledsager? Giv gerne eksempler på ture, som I har været på, og hvordan det fungerede?
- Hvor godt klædt på til at løse ledsageopgaven, vurderer du, at din ledsager er?
- Hvad skal man kunne som ledsager, for at være en god ledsager?
- Har du nogle forslag til, hvordan man finder de bedste ledsagere til ledsageordningen?
- Hvad betyder det for dig, at din ledsager får betaling for at hjælpe dig med ledsagelsen?

5. Det sociale og helbredsmæssige

- Hvordan fungerer din hverdag? Hvad er du glad for? Hvad er du ked af, eller kunne du tænke dig blev bedre?
- Gør ledsageordningen en forskel for dig i forhold til din sociale liv? Ser du f.eks. vennerne og familien mere? Hvordan?
- Gør ledsageordningen en forskel for dig i forhold til de praktiske forhold i din hverdag, f.eks. f.eks. indkøb? Forklar gerne hvordan?
- Det kan være vanskeligt som ældre med blindhed eller svagsynethed at få rørt sig nok. Er det også et problem for dig?
- Har ledsageordningen betydet, at du er blevet mere aktiv, altså at du rører dig mere? Hvordan?
- Hvad vil det betyde for dig, hvis ledsageordningen ikke får lov at fortsætte, altså at den må lukke?
- Hvordan vil en evt. lukning påvirke dig konkret? (f.eks. socialt, helbredsmæssigt, ensomhed, mulighed for deltagelse i kulturtilbud, andet)

6. Afsluttende spørgsmål

- Er der noget andet, som du gerne vil sige om ledsageordningen? Ris eller ros – alt er velkomment?
- Har du nogle forslag eller ønsker til noget, som du synes kunne ændres eller være bedre ved ledsageordningen?

7. Spørgsmål til pårørende?

- Vil du fortælle om, hvem du er pårørende til, som har benyttet ledsageordningen for blinde og svagsynede over 67 år?
- Hvilken forskel har det gjort, at din pårørende har kunne benytte ledsageordningen?
- Hvordan fandt I ud af, at der var mulighed for at bruge ledsageordningen? Var det dig eller din pårørende, der havde hørt om ordningen?
- Hvor meget har din pårørende benyttet sig af ledsageordningen?
- Har I både benyttet ordningen med 7 timers ledsagelse om måneden, og den med op til 15 timers ledsagelse, som startede i juli 2024?
- Hvordan fungerede det med at få din pårørende visiteret til ledsageordningen?

- Hvordan fungerer det i praksis med at bestille tid til ledsagelse? Hjælpe du med det praktiske eller er det din pårørende, som står for det praktiske?
- Hvordan har din pårørendes ledsager været?
- Hvad skal man kunne som ledsager, for at være en god ledsager?
- Gør ledsageordningen en forskel i forhold til din pårørendes sociale liv?
- Gør ledsageordningen en forskel i forhold til de mere praktiske forhold for din pårørende, f.eks. indkøb?
- Har ledsageordningen betydet, at din pårørende er blevet mere aktiv?
- Er der noget andet, som du gerne vil sige om ledsageordningen? Ris eller ros – alt er velkomment?
- Har du nogle forslag eller ønsker til noget, som du synes kunne ændres eller være bedre ved ledsageordningen?

Bilag 3: Evalueringens metode

Grundlaget for evalueringen af ledsageordningen har været et projektoplæg, som er aftalt mellem evaluator og Dansk Blindesamfund.

Evalueringer er derudover baseret på følgende tre datakilder:

1. Studie af materiale om forsøgsordningen og ledsagelse mv.
2. DUOS to tilfredshedsmålinger fra hhv. primo 2024 og forår 2025
3. Interviewundersøgelse gennemført af evaluator med 22 personer.

Studiet af materiale om ledsageordningen har bestået af baggrundsmateriale, rapporter, interne dokumenter, mv. som evaluator har fået tilsendt fra Dansk Blindesamfund eller fundet via åbne kilder.

Interviewundersøgelsen er gennemført i perioden april til august 2025. Alle interviews er gennemført virtuelt. Enkelte interviews har været gruppeinterview, men hovedparten er gennemført som personlige interview. Følgende personkreds er interviewet:

- Otte brugere af forsøgsordningen om ledsagelse
- To pårørende til brugere af ledsageordningen
- Tre personer, som har været ledsagere, for de ældre brugere
- To personer med særlig synsfaglige ekspertise
- Tre konsulenter fra Dansk Blindesamfunds konsulentordning
- Formanden for Dansk Blindesamfunds forretningsudvalg og de tre medlemmer af projektgruppen om ledsageordningen i Dansk Blindesamfund.

En svaghed ved metoden i evalueringen er, at der ikke har været muligt at indsamle data til brug for før- og eftermålinger. Når man ser bort fra denne svaghed, er det evaluators vurdering, at denne evaluering kommer godt rundt om de vigtigste aspekter ved ledsageordningen, og at evaluator har haft frie hænder til at analysere og konkludere på baggrund af de åbne kilder og en bred vifte tilvejebragte data.